

GYÓGYSZERTÁR

XXII. évfolyam 2. szám 1 2023. augusztus

Mikola Bálint köztestületi választási programja

A barométer esőre áll

Patikapiaci helyzetkép, 2023

Gyógyszer-nagykereskedelem a hiánycikkek árnyékában

Elektronikus naplóvezetés

Miért és hogyan váltsunk könyvelőt?

„A jövőnket mi alakítjuk”

Interjú dr. Balogh Balázssal, a MOSZ Baranya Vármegyei Szervezetének elnökével

**KÖZÖS CÉLOK,
KÖZÖS CSELEKVÉS**
BESZÁMOLÓ A GYÓGYSZERÜGYI EGYEZTETŐ
FÓRUM 2023. ELSŐ FÉLÉVI MUNKÁJÁRÓL

(17–19. OLDAL)

felszámolása a közzétartások felülvizsgálatával és átszabásával már elkezdődött, de ha a döntéshozók a prevenció szemlélet megerősítésében gondolkodnak, abban a gyógyszereszekre is aktív szereplőként kell tekinteniük. Különösen jó perspektívát kínál ebben a kollégiális praxisközösségek megalakulása.

Sokszor nem az orvosi rendelőben, hanem a patikákban derül ki, hogy a beteg gyógyszeres terápiája nem megfelelő vagy hiányos, így – ahogy azt külföldi rizikófelmérések is igazolják – megbiztonsági szempontból is rendkívüli jelentőséggel bír, hogy a beteg háziorvosa és gyógyszerésze együttműködjön.

Az idő- és szakemberhiány, a nem megfelelő betegadherencia, valamint az alapellátás folyamatban lévő fejlesztése mind indokolják, hogy valamilyen elérhető szakembert bevonják a népegészségügyi fókuszú betegellátásba. Bár szervezeti szinten aktív a párbeszéd és gyümölcsöző a szakmai együttműködés, ám hogy innen tovább tudjanak lépni, ahhoz bővíteni kell a gyógyszerészek hatásköreit, megújítva

a gyógyszerészképzés curriculumát, és emellett fejleszteni a kubatúrát is, hiszen a gyógyszerészi gondozás nélkülözhetetlen eleme a prevenció helyiségek kialakítása a patikákban.

„Gőzerővel dolgozunk a járási szintű alapellátási portfólió meghatározásán, és itt szeretném a gyógyszereszekkel való együttműködés fontosságát hangsúlyozni” – mondta az országos kollégiális vezető, aki az aktuálisan futó ágazati átalakítási folyamatok közül kiemelte a járóbeteg-irányítási rendszer és az Egészségablak applikáció fejlesztéseit. Az „elképesztően erős politikai támogatással bíró” fejlesztés nyomán, három hónapon belül a háziorvosok és a szakrendelőben dolgozó kollégák is fognak tudni időpontot foglalni a betegeknek, de egy munkacsoport dolgozik azon, hogy milyen egyéb funkciókkal lehet bővíteni az applikációt.

A döntéshozó ismét napirendre tűzte a háziorvosi törzskarton kérdését; ennek digitalizálása és megjelenése az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térben jó kapcsolódási felület lehet a háziorvosok és a gyógyszerészek között, hiszen ez lehetővé tenné, hogy

mindenki rendelkezzen a beteggel kapcsolatos legalapvetőbb információkkal – vázolta fel Békássy Szabolcs.

A gyógyszerész érdeke a beteg érdeke

A gyógyszerészek nem akarnak szellemi munkanélkülivé válni, így nemcsak munkát és feladatot, hanem finanszírozást is biztosítani kell ahhoz, hogy szakmaisággal tölthessék fel feladatköreiket – hangsúlyozta összefoglalójában Mikola Bálint. Úgy vélte, a döntéshozók tudnának abban lépni, hogy kigyomlálják a kötelező gyógyszerészi feladatok közül a felesleges adminisztrációt és azokat a tevékenységeket, amelyek az érdemi munkától veszik el az időt. Egyetértett azzal, hogy sürgősen szükség van a beutalási rend racionalizálására, hiszen gyakori eset a patikákban, hogy a háziorvosok receptírási kompetenciáinak korlátozása miatt a beteg olyan sokára jut a szakorvosi javaslatához, hogy nem tudja időben kiváltani a számára nélkülözhetetlen gyógyszereket.

Tarcsa Orsolya, PharmaOnline

Elektronikus naplóvezetés

A digitalizáció új állomása a gyógyszerertárakban

Az elektronikus naplóvezetést lehetővé tévő 41/2007. (IX. 19.) EüM rendelet 18. paragrafusa alapján a jogalkotó – a korábban hagyományosan papíralapon vezetett dokumentációk alternatívájaként – bevezette az „elektronikusan vezetett” elnevezést. A módosítás a gyógyszerertárakban lehetővé tette a legtöbb, labormunkához kapcsolódó információ digitalizált nyilvántartását és kezelését.

Ennek eredményeként a patikákban egyre elterjedtebbé válik az elektronikus naplók használata, mivel ezek számos előnyt kínálnak a hagyományos, papíralapú naplókhoz szemben, mindenekelőtt pontosabb és gyorsabb munkavégzést tesznek lehetővé a jogszabály által meghatározott naplók esetében (Vizsgálati napló, Implementációs napló, Kiszerezési napló, Munkafüzet, Sterilizációs napló, Gyógyszerügyi manuális, Laboratóriumi napló, Belső

minőség-ellenőrzési napló, Hőmérséklet-ellenőrzési napló, Nyilvántartás a forgalmazás megszüntetéséről, felfüggesztéséről).

Az elektronikus naplók használatának előnyei

Az elektronikus naplóvezetés több előnnyel is jár a gyógyszerertárakban. A labormunkákhoz kapcsolódó naplók

vezetése eddig is olyan szakmai precizitást követelt, mint maga a labormunka, hiszen alapfeltétel az egyértelmű visszakereshetőség, a pontos dokumentáltság. Az elektronikus rendszerek lehetővé teszik a gyógyszereszek számára, hogy gyorsan megtalálják az előzőleg rögzített információkat, újakat rögzítsenek be, legyen szó akár laborálásról, implementációról vagy a sterilizációkról. Ez segíti a hatékonyabb és pontosabb munkavégzést, emellett az

automatizált rendszerek csökkentik az emberi hibák kockázatát, például a helytelen adatbevitel vagy az olvashatatlan kézírás miatt.

Az elektronikus rendszerek előre definiált mezőket és ellenőrzéseket tartalmazhatnak, a többdózis laborálás során a bemérendő alapanyag-mennyiségek pontos számolását is tartalmazzák, illetve a szoftverben a felhasználhatósági idő és az egyéb figyelmeztető, szignatúrán megjelenítendő információk is tárolhatók. Az alapanyagok egyértelmű azonosítása, a lejáratú idők automatikus figyelése is nagyban hozzájárul a precíz munkavégzéshez, mindemellett az elektronikus naplózás az iparból ismert GMP gyakorlatot is követi a hagyományos patikai labormunka során.

Az adatokat az elektronikus naplók közvetlenül a patikai rendszergazda szoftveréből is átvehetik, így egy beszállításhoz tartozó alapanyag bevételezése, impleálása, adott esetben bevizsgálása vagy az ehhez tartozó minőségbiztosítási dokumentum tárolása is egy kattintással intézhetővé válhat. Továbbá, az elektronikus naplók

vezetése növeli az adatok biztonságát és azok megőrzését. Az elektronikus rendszerek lehetővé teszik a gyógyszerterek számára, hogy biztonsági mentéseket készítsenek az adatokról, az öt éven át tartó megőrzésre vonatkozó követelmény teljesítése mellett vagy akár azon túl is. Az adatok hozzáférése egyértelmű jogosultsági azonosítás alapján történhet, így minimalizálva az illetéktelen hozzáférés vagy akár az adatvesztés, sérülés és utólagos módosítás kockázatát.

Természetesen a fenti előnyök és automatizmusok speciális hardvereszközök, például címkenyomtató, szkener, laborgéphez illeszthető mérlegek, digitális hőmérők stb. használatával tovább fokozhatók. A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy ezen eszközök beszerzése nélkül is hatékonyabb, pontosabb és gyorsabb a labormunka, tekintve, hogy a dokumentációk nagy része automati-

„Az elektronikus naplók nagy potenciállal rendelkeznek a gyógyszerterek napi munkájának megkönnyítésében.”

kusan, integráltan átvezethetővé válik a legtöbb rendszergazdai programba.

Kihívások és megoldások

Az elektronikus naplók bevezetése természetesen kihívásokkal is járhat. Az egyik fő kihívás a gyógyszereszek és a szakasszisztensek, asszisztensek felkészítése az új elektronikus rendszerek használatára. E szoftverek és rendszerek alkalmazásának betanítása eleinte nehézséggé válhat, azonban ezek gördülékeny elsajátítása után mind a labordokumentáció minőségében, mind a felszabaduló időben megmutatkozik a szoftveres megoldások egyértelmű előnye.

Az adatbiztonság és a megmászhatatlanság kérdése is kulcsfontosságú. Az elektronikus rendszereknek szigorú biztonsági protokollokkal kell rendelkezniük, hogy megvédjék az érzékeny információkat az illetéktelen hozzáféréstől és felhasználástól. A konkrét felhasználóhoz köthető beazonosítás és a gyógyszerterei dolgozók munkaköri leírásában egyértelműen definiált feladatkörök segíthetnek minimalizálni a biztonsági kockázatokat.

Az interoperabilitás, azaz az informatikai rendszerek együttműködési képessége más rendszerekkel, valamint az adatmegosztás kérdése is fontos szempont. Az elektronikus naplókezelő rendszereknek lehetőség szerint a patikai rendszergazdai programokkal integráltan célszerű működniük; ez még inkább segíti a pontos munkavégzést és az automatikus adatátvitelt.

Összességében az elektronikus naplók nagy potenciállal rendelkeznek a gyógyszerterek napi munkájának megkönnyítésében. Az előnyök közé tartozik az adatok könnyű hozzáférése, a hibák csökkentése és az adatbiztonság növelése, valamint a labormunkák és készletkezelések pontosságának biztosítása. Ugyanakkor figyelembe kell venni az olyan, a bevezetés során felmerülő kihívásokat, mint például a kollégák képzése, a korábban papíralapon vezetett dokumentációk egyértelműen hitelesített lezárása és az egyértelmű áttérés az elektronikus naplókezelési rendre. Mindemellett elmondható, hogy az elektronikus naplók megfelelő bevezetése és kezelése hozzájárul a gyógyszerterek hatékonyabb működéséhez és a betegek jobb ellátásához a modern egészségügyi környezetben.

Dr. Szepesi-Palik Anett
gyógyszerész vezető,
Novodata Zrt.
LX-Line Kft.